

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Dirección Estratégica e Política Empresarial I		Código	611G02025
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Empresa			
Coordinación	Calvo Babío, Nuria Begoña	Correo electrónico	nuria.calvob@udc.es	
Profesorado	Barros Campello, Esther Alicia Calvo Babío, Nuria Begoña Gago Cortés, María Carmen	Correo electrónico	esther.barros@udc.es nuria.calvob@udc.es m.gago@udc.es	
Web				
Descripción xeral	A dirección estratégica, para ser eficaz, exige entender os factores últimos responsables do rendemento da empresa e ser capaces de identificar os cambios (internos y externos) que poden afectar ó desempeño futuro da empresa. Neste curso, exponse ó alumno unha amplia variedade de marcos e metodoloxías da dirección estratégica moderna co fin de axudarle a desenvolver as habilidades necesarias para afrontar con éxito a responsabilidade do desenvolvemento estratégico dunha empresa ou de unha unidade de negocio dentro dunha empresa. Exploraranse unha amplia gama de problemas estratégicos, centrándose en particular nas fontes de ventaxa competitiva e a interacción entre a estrutura da industria e os recursos e capacidades da empresa.			

Plan de continxencia	<p>1. Cambios de contidos: No caso dun cambio da docencia presencial á docencia en liña, manterase a estrutura de contido, ofrecendo as clases maxistrais en streaming que se gravarán e os casos e recursos de acceso en liña almacenaránse na plataforma Moodle.</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>* Metodoloxías de ensino que se manteñen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Clases maxistrais a través de Teams de forma síncrona os días de clase e gardado en vídeos disponibles en Moodle de xeito asíncrono. - Traballo en grupo en Teams - Análise de casos empresariais con seguimento en Teams. <p>* Metodoloxías de ensino que se modifican:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Clases e tutorías presenciais <p>3. Mecanismos de atención personalizada aos alumnos</p> <ul style="list-style-type: none"> - Correo electrónico: resposta en menos de tres días laborables - Equipos: clases maxistrais semanais, tutoría e atención personalizada - Moodle: almacenamiento de vídeos e material de apoio. Cargando, rastrexando e avaliación de deberes. <p>4. Modificacións da avaliação: non se modifican os criterios de avaliação.</p> <p>* Observacións de avaliação: os métodos de avaliação adaptaranse á non asistencia dos estudiantes.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía:</p> <p>A bibliografía non se modifica</p>
----------------------	---

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título
Desenrolar e fortalecer no alumno unha perspectiva de dirección xeral.		A1 B3 C5 B7

Comprender os conceptos fundamentais en dirección estratégica: estratexia, planificación estratégica, dirección estratégica, a relación entre estratexia e organización, análise da competencia, e análise estratégico da empresa e da industria.	A2 A3 A4 A6 A8 A10	B1 B2 B4 B6 B10	C1 C2 C3 C6 C8
Comprender e diferenciar os diferentes niveis da estratexia empresarial: corporativo, competitivo e funcional.	A9 A11 A12	B5 B8	C3 C5 C7
Desenvolver unha conciencia dos efectos dinámicos das accions estratégicas da empresa e dos seus rivais na estratexia competitiva e na estratexia corporativa da empresa.	A3 A9	B5 B9	C2 C3 C8
Integrar o conocemento adquirido en cursos anteriores nun marco conceptual útil a nivel de dirección xeral e aplicado a novos proxectos empresariais.	A2 A5 A7	B9	C3 C4
Iniciar a aprendizaxe do trabajo en equipo, aprendendo a dialogar (no estudio de casos) e tomar acordos (para a elaboración do traballo tutelado).	A10 A11 A12	B4 B9 B10	C1 C2 C6 C7
Conocer as ferramentas de análise estratégico e as perspectivas teóricas e metodolóxicas dispoñibles.	A1 A3 A4	B3 B6	C3 C6
Desenvolver hábitos de pensamento analítico ordenado e capacidade de síntesis, e desenvolvemento de habilidades na presentación de conclusões de forma eficaz e convincente tanto en forma escrita como oral acerca dos problemas estratégicos dunha empresa.	A11 A12	B1 B8 B10	C1 C5 C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
I. INTRODUCCIÓN Á DIRECCIÓN ESTRATÉXICA E POLÍTICAS DE EMPRESA	1. Marco conceptual básico de dirección estratégica
II. MARCO TEÓRICO-PRÁCTICO	2. O proxecto emprendedor 3. A lóxica estratégica da empresa.
III. ESTRATEXIA DE NEGOCIO OU ESTRATEXIA COMPETITIVA	4. Concepto de unidade de negocio 5. Compoñente organizativo 6. Procesos de negocio
IV. ESTRATEXIA CORPORATIVA	7. Modelos de crecemento empresarial 8. Estratexias de internacionalización

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A6 C2	17	34	51
Estudo de casos	A1 A3 A4 A5 A7 A11 A12 B2 B5 B6 B8 B10 C2 C5 C7 C8	10	30	40

Traballos tutelados	A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B3 B7 C1 C3 C4 C6	12	36	48
Proba mixta	A6 B1 B3 C1 C3	1	0	1
Aprendizaxe servizo	A1 A3 A4 A5 B3 B4 B6 B9 B10 C4	3	3	6
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	<p>Exposición nas clases presenciais dos contidos teóricos e prácticos da asignatura orientando ó alumno tanto na metodoloxía de traballo más apropiada para a preparación do contenido da exposición como o material bibliográfico aconsellado.</p> <p>O tempo adicado a cada un dos capítulos en que está dividida a materia será proporcional á súa extensión e o grado de dificultade para a súa preparación.</p> <p>Para a preparación dos contenidos de menor dificultade de comprensión orientarase ó alumno sobre as fontes concretas más apropiadas e sobre os aspectos más relevantes para alcanzar os resultados da aprendizaxe establecidos para a asignatura.</p>
Estudo de casos	<p>O profesor plantexará a análise de diferentes empresas reais enmarcando cada unha delas nos apartados correspondentes dos contenidos da asignatura.</p> <p>Por medio de cada un dos casos, os estudiantes e o profesor involucranse no proceso de análise e discusión profundos acerca das circunstancias a que se enfrenta cada unha das empresas analizada.</p> <p>O desenvolvemento dos estudos de casos servirá de referencia para a elaboración do traballo tutelado de carácter obligatorio.</p>
Traballos tutelados	No traballo tutelado, os alumnos utilizarán o método do caso para analizar unha realidade empresarial desde o enfoque da dirección estratégica basada en competencias.
Proba mixta	Os estudiantes contestarán as preguntas relativas aos contidos tratados nas sesiones maxistrais.
Aprendizaxe servizo	Os estudiantes poderán eleixir realizar o traballo tutelado dunha empresa do terceiro sector, combinando o servizo á comunidade co aprendizaxe dunha ferramenta de análise estratégico e a xestión basada en competencias.
	Os profesores contactarán previamente con responsables das organizaciones sen fin de lucro que teñen convenio con a UDC para facilitar o traballo dos estudiantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
--------------	-------------

Proba mixta	Nas sesiones maxistrais, o profesor atenderá a cada unha das cuestions planteadas polos alumnos durante o desenvolvemento das mismas referentes ó tema que no momento da súa intervención se esteña tratando. Se as cuestions plantexadas requieren respuestas más amplias propondráselle ó alumno que as volva a plantexar nas sesions de tutorías.
Traballos tutelados	
Sesión maxistral	
Estudo de casos	
Aprendizaxe servizo	<p>Nos horarios de tutoría o alumno será atendido para aclarar aquellas dudas que lle surxan para a preparación da materia. Sin citar á persoa que realizou a consulta, esta pode ser publicada en Moodle ou grabada en Teams, xunto coa súa resposta, coa finalidade de que outros alumnos poidan sacar proveito da misma. Todo elo se o el profesor considera oportuna e de interese xeral a consulta plantexada.</p> <p>Nas análises de casos, o alumno deberá intervir para preguntar, aclarar ou expoñer o seu punto de vista sobre algún aspecto dos tratados no caso.</p> <p>Nos traballos tutelados atenderáse de forma personalizada a cada un dos grupos de trabalho orientándoos no plantexamento do proxecto, fomentando a discusión constructiva entre os compoñentes do grupo e corrixindo aqueles aspectos do trabalho que a xuicio do profesor así o requiran.</p> <p>O seguemento de cada un dos traballos contribuirá a poder valorar de forma máis precisa o esforzo realizado por cada un dos compoñentes do grupo de trabalho.</p> <p>Segundo as recomendacións da UDC en materia de sostenibilidade, los traballos enviaránse sempre en formato dixital, evitando o consumo inxustificado de papel.</p> <p>Os estudiantes e os docentes comprométense a entregar os informes de análise estratéxico ás empresas estudiadas, especialmente ás organizacioneas sen fin de lucro implicadas no proxecto de aprendizaxe-servizo dos estudiantes.</p> <p>Para os estudiantes co recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia o vehículo de comunicación co profesor serán as plataformas Teams e Moodle para a xestión de contidos e o correo electrónico e Teams como medio de comunicación entre o profesor e o alumno para a solución de dúbidas e a entrega de traballos e a súa valoración.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Proba mixta	A6 B1 B3 C1 C3	40% da nota final	40
Traballos tutelados	A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B3 B7 C1 C3 C4 C6	30% da nota final	30
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A6 C2	A asistencia non será obligatoria	0
Estudo de casos	A1 A3 A4 A5 A7 A11 A12 B2 B5 B6 B8 B10 C2 C5 C7 C8	30% da nota final	30

Observacións avaliación

Os criterios de avaliación descritos servirán para a primeira oportunidade. Na valoración dos traballos tutelados terase en conta o seguemento do proxecto de aprendizaxe-servizo. A participación en actividades de evaluación continua nun porcentaxe inferior ao 20% implica una valoración de no presentado, con independencia da puntuación alcanzada.

Na segunda oportunidade a nota da evaluación continua ponderará un 50% da nota final, e o 50% restante poderase obter dun análise dun caso de estudo que o alumno desenrolará na data oficial de avaliación.

Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, os criterios de avaliación serán os mesmos.

Na convocatoria adiantada de Decembro o criterio de avaliación será o mesmo que na segunda oportunidade.

O comportamento fraudulento en cualquera dos apartados sometidos a valoración supondrá a calificación de cero puntos na avaliación final.

Está expresamente prohibido ter acceso durante as probas presenciais a teléfonos móviles e calesqueira outros dispositivos de comunicación a distancia e/ou de almacenamento de información.

A non observancia desta norma supón o suspenso na acta correspondente. El alumno terá que acreditar a súa identidade da acordo á normativa vixente.

Para cualquiera outra cuestión non expresamente detallada nesta guía estaráse ó dispuesto na normativa vixente aplicable a cada caso que se plantee.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>BIBLIOGRAFÍA BÁSICA:Sánchez, R. and Heene, A. (2004). <i>The New Strategy Management</i>. Organization, Competition, and Competence , John Wiley& Sons, Inc., New York.Bueno Campos, E.; Morcillo Ortega, P. y Salmador Sánchez, M. P. (2006). Dirección estratégica. Nuevas perspectivas teóricas. Pirámide</p> <p>FUENTES DE CASOS DE ESTUDIOArtigos procedentes de revistas científicas facilitados por o profesor da asignatura.The Case Journal (accesible desde la biblioteca), http://kmelot.biblioteca.udc.es/search*gag/m?SEARCH=case+journal&sortdropdown=-&searchscope=1&p;submit=EnviarEmerald Emerging Markets Case Studies (accesible desde la biblioteca), http://www.emeraldinsight.com/case_studies.htm?articleid=17068615 http://91.121.77.230/e_casos/cast/pages/estudios/estudios.asp</p>
Bibliografía complementaria	<p>BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA: Besanko, D., Dranove, D., and Shanley, M. (2000): <i>Economics of Strategy</i> , John Wiley& Sons, Inc., New York.Cátedra Nebrija-BBVA en formación de emprendedores. El arte de emprender . Servicio de publicaciones de la Universidad Antonio de NebrijaCollis, D.J., and Montgomery, C.A. (1997): <i>Corporate Strategy. Resources and the Scope of the Firm</i>, Irwin, McGraw-Hill, United States of America.Gil Estallo, M.A. Cómo crear y hacer funcionar una empresa . Conceptos e instrumentos. ESICGómez Gras, J. M.; Fuentes Fuentes, M.; Batista Canino, R. M. y Hernández Mogollón, R. (2012). Manual de casos sobre creación de empresas en España. Mc Graw Hill.Grant, R. M. (2006, 5ª Ed.). Dirección estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones. Thompson Civitas.Guerras Martín, L. A. y Navas López, E. (2007, 4º Ed.): Dirección estratégica de la empresa. Teoría y aplicaciones . Thomson-Civitas, Madrid.Hill, C. W. L., y Jones, G. R. (2004, 6º ed.): <i>Administración Estratégica. Un enfoque integrado</i> , McGraw-Hill, México.Mateo Dueñas, R. y Sagarra Porta, Ramón (2004). Creación de empresas. Teoría y Práctica. Mc Graw HillPorter, M.E. (2009): <i>Estrategia Competitiva</i> , Editorial Pirámide, Madrid.Porter, M.E. (2010): <i>Ventaja Competitiva: creación y sostenibilidad de un rendimiento superior</i> , Editorial Pirámide, Madrid.Ventura, J. (2008): <i>Análisis Estratégico de la Empresa</i> , Paraninfo, Madrid.Independientemente de las referencias anteriores el profesor puede en cualquier momento a lo largo del curso recomendar otras referencias que por su actualidad e interés puedan ayudar al alumno en su preparación de la asignatura.</p>

Recomendación

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía da Empresa: Dirección e Organización/611G02008

Introducción ao Marketing/611G02015

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Análise Económico das Organizacións/611G02023

Investigación de Mercados/611G02024

Contabilidade Directiva/611G02032

Materias que continúan o temario

Dirección Estratégica e Política Empresarial II/611G02033

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías